

NOTAT: Revideret oplæg til strategisk energiplanlægning i hovedstadsregionen

1. Baggrund

Regionsrådet og KKR Hovedstaden godkendte på deres møder i juni 2015 en ny fælles vision om at *"Hovedstadsregionen skal være førende inden for grøn omstilling og vækst. I 2035 skal hovedstadsregionens el- og varmforsyning være fossilfri og transportsektoren skal være fossilfri i 2050"*. Dette forudsætter, at kommuner, region og forsyningselskaber samarbejder om strategisk energiplanlægning og koordinering af fremtidige investeringer i energisystemet for at opnå en omkostningseffektiv omstilling.

Det er afgørende, at planlægning og investeringer foregår koordineret og bidrager til at optimere det samlede energisystem, dog under hensyntagen til eksisterende investeringer. Det er vigtigt at kommuner og forsyningselskaber forpligter sig i et samarbejde om koordinering af planlægning og investeringer. Målet er derfor, at der fremadrettet opstilles investeringsstrategier for, hvordan vi når i mål med omstillingen - dels på kort sigt og dels på langt sigt. På kort sigt (frem til 2030) skal der være fokus på de rurale områder og mindre forsyningsområder, mens der på lang sigt (efter 2030) skal være fokus på den næste omstillingsbølge eksempelvis i form af store varmepumper i de store forsyningsområder.

Regionsråd og KKR har derfor bedt styregruppen for Energi på Tværs om at udarbejde et oplæg til et fælles initiativ, der skal understøtte kommuner og forsyningselskaber i hovedstadsregionen i realiseringen af den vedtagne energivision. Energivisionen er yderligere aktualiseret af Paris aftalen, der blev indgået ved COP 21, hvor landene forpligtede sig til at begrænse temperaturstigningen i verden til 1,5 °C, så vidt det er muligt.

2. Formål & indhold

Formålet med etablering af et fælles initiativ "Strategisk energiplanlægning – Fossilfri 2035" er at igangsætte et produktivt samarbejde mellem stat og region, kommuner og forsyningselskaber omkring strategisk energiplanlægning. Initiativet vil igangsætte et koordineret projektsamarbejde til realisering af den fælles regionale energivision. Formålet med den strategiske energiplanlægning er også at undgå fejlinvesteringer. Eksempelvis viser analyser for hovedstadsregionen at der er risiko for en samfundsmæssig meromkostning på op mod 1 milliard kroner årligt, hvis der ikke etableres løsninger for store varmepumper i god tid inden 2050. Gennem udarbejdelse af en fælles strategisk energiplan, som både kommuner, region og forsyningselskaber bakker op om, vil man sikre at planlægning og implementering af beslutninger om energiinfrastruktur, -produktion, -forsyning og -besparelser på tværs af sektorer og kommunegrænser foregår koordineret og bidrager til at optimere det samlede system. Planen vil ikke være styrende for individuelle tiltag i de enkelte kommuner, men udgøre en fælles overordnet ramme.

Ligeledes skal planen bidrage til at fastholde en høj forsyningsikkerhed for energisystemet i forbindelse med omstilling fra fossile brændsler til en øget mængde af vedvarende energikilder. I det reviderede oplæg indgår følgende leverancer for initiativet:

1. Udarbejdelse af en **fælles strategisk energiplan**, baseret på analyser og mål for fælles handlemuligheder indenfor 7 særlige indsatsområder: 1) Energibesparelser, 2) Individuel

opvarmning, 3) Gas, 4) Affald, 5) Transport, 6) Fjernvarme og indpasning af vedvarende energi, 7) Udvidelse og omlægning til fjernvarme. Den strategiske energiplan skal sikre: realisering af den fælles vision, kompetenceløft i de enkelte kommuner, effektivisering af investeringer, effektivisering af ressourcer og optimering af løsninger, samt at indsatsen kobles til grøn vækst indsatsen i Greater Copenhagen.

2. Udarbejdelse af et **samlet investeringsoverblik** over energiforsyningen, som understøtter den strategiske energiplan, og som evalueres hvert andet år. Det koordinerede investeringsoverblik skal vise forskellige mulige investeringsstrategier for energiforsyningen med henblik på, at sikre et intelligent samspil mellem forskellige systemer, og tage højde for eksisterende kapacitet og potentialer. Samtidig skal overblikket modvirke suboptimering. Investeringsoverblikket skal give kommuner og energiselskaber bedre forudsætninger for en samlet optimal investering i omstilling af energiforsyningen både på kort og lang sigt.
3. Udarbejdelse af **business cases** til belysning af værdien og effekten af 1) nye konkrete mål for omstillingen af det nuværende energi- og transport system, baseret på koordinerede investeringsplaner for blandt andet produktion, anlæg og infrastruktur, og 2) videreførelse af strategisk energiplanlægning efter 2018 for at afklare hvilken model, der bedst sikrer en omkostningseffektiv omstilling til et fossilfrit samfund: a) som et regionalt samarbejdsprojekt versus b) opmænding i de enkelte kommuner. Som eksempler på koordineringsgevinster for projektet kan nævnes: Storskalafordele ved sammenlægning af fjernvarmenet både i forhold til investering og drift; Større volumen i forbindelse med introduktion af forretningsmodeller for energirenovering; Indkøb af transportydelser på tværs af kommuner og Ressourceoptimering af den kommunale energiplanlægning ved at dele ressourcer i projektet.
4. **Understøtte strategisk energiplanlægning og konkrete initiativer i kommuner og forsyningsselskaber.** Kommunerne skal have støtte til at indarbejde den fælles strategiske energiplan og fælles energivision i egen kommune. Ligeledes skal der sikres vidensdelingen af konkrete projekter og initiativer mellem kommuner.
5. **Politisk forankring.** Der afholdes et årligt regionalt energitopmøde mellem borgmestre, regionsformand, direktører og forsyningsselskaber hvor man drøfter status, perspektiver og investeringsoverblik for den samlede omstilling.

3. Tidsramme

Såfremt initiativet godkendes af KKR Hovedstaden på mødet den 12. februar 2016 vil initiativet blive igangsat medio 2016 med en forventet tidsramme på 2 år frem til medio år 2018.

Indstillingen til KKR Hovedstaden er en tofasnet model, hvor der i første fase i 2016-2018 etableres et samarbejdsprojekt, "Strategisk energiplanlægning - Fossilfri 2035", med aktiv deltagelse af kommuner, forsyningsselskaber og region. Indsatsen tænkes evalueret primo år 2018, hvor der bl.a. tages stilling til den videre indsats efter år 2018. Herunder fastsættelse af effektmål, milepæle, mv for en fortsættelse.

Affaldsområdet er ét af 7 indsatsområder nævnt i visionen. Set i lyset af den proces, der har fundet sted i løbet af efteråret og sonderingen om mulige nye selskabsdannelser, der pågår mellem forbrændingsselskaberne, foreslås dette tema udskudt til 2017.

4. Organisering

Det overordnede politiske ansvar for projektet placeres hos KKR hovedstaden og med Klimapolitisk Forum som politisk følgegruppe.

Den nuværende administrative styregruppe videreføres med i alt 13 medlemmer. 6 kommunale repræsentanter og 5 repræsentanter fra forsyningsselskaberne. Region Hovedstaden har, som bevillingsgiver, en repræsentant i styregruppen. Gate 21 har, som projektejer, ligeledes en repræsentant i styregruppen.

Formandskabet varetages af en kommunal repræsentant udpeget af KKR hovedstaden, mens næstformandsposten varetages af en repræsentant fra forsyningsselskaberne. Repræsentanten udpeges af de selskaber som bidrage med finansiering.

I projektet gennemføres en ansættelsesproces med ansættelse af en erfaren projektleder med stærke forhandlingsmæssige erfaringer samt en faglig medarbejder med kompetencer indenfor strategisk energiplanlægning. Øvrige projektmedarbejdere inddrages i projektet via faglige medarbejdere fra henholdsvis Gate 21, kommuner og forsyningsselskaber. Der etableres en fleksibel model, hvor ovenstående medarbejdere indgår i en kompetencepulje, som projektledelsen kan involvere efter behov og leverancer. Omfang for involvering aftales på forhånd med kommuner og forsyningsselskaber i form af en fast ramme for tidsforbrug.

Med henblik på at opnå synergi i den strategiske energiplanlægning med kommuner og forsyningsselskaber i Region Sjælland vil Gate 21 indgå i et tæt samarbejde med Energiklyngecenter Sjælland og koordinere indsatsen med KKR Sjælland. Det afsøges om der grundlag for at gennemføre en egentlig fusion mellem Gate 21 og Energiklyngecenteret med henblik på at styrke grøn omstilling og vækst i hele Greater Copenhagen.

5. Finansiering

Der lægges op til, at projektet har et årligt budget på ca. 3,5 mio. kr., der finansieres med et kontant bidrag fra Region Hovedstaden på 2,5 mio. kr. og et kontant bidrag fra forsyningsselskaberne på 1 mio. kr. årligt.

Derudover bidrager kommuner og forsyningsselskaber enten med medarbejderressourcer eller kontant finansiering til en samlet værdi af 1,5 mio. kr. årligt, heraf 750.000 kr. fra kommunerne under ét. Kommunerne bidrager med medfinansiering efter en fleksibel model, hvor den enkelte kommune selv prioriterer, hvilke indsatsområder man ønsker at deltage i. Af hensyn til finansieringen og projektets succes er det dog vigtigt, at alle kommuner bakker op om projektet.

BILAG 1: Budget for 2-årigt initiativ Fossilfri 2035 - "Strategisk Energiplanlægning i hovedstadsregionen 2016-2018"

Udgiftsposter (DKK)	Årligt budget	Total - 2 år
Senior projektleder	750.000	1.500.000
1 faglig projektmedarbejder, energiplanlægning	600.000	1.200.000
Tværgående kompetencer (transport, grøn vækst, energibesparelser - Gate 21)	300.000	600.000
Kommunikation & materialer (web, publikationer + 50 % kommunikationsmedarbejder)	250.000	600.000
Netværksaktiviteter, møder, forplejning, mv.	243.480	486.960
Analysér & rådgivning (SE-Plan, Koordinerede Investeringsplaner, Business cases)	800.000	1.600.000
Økonomisk afrapportering og revision	100.000	200.000
Subtotal	3.043.480	6.086.960
Overhead 15 %	456.520	913.040
Total	3.500.000	7.000.000

Kontant Finansiering (DKK)		
Region Hovedstaden (kontant tilskud)	2.500.000	5.000.000
Forsyningsselskaber (kontant tilskud)	1.000.000	2.000.000
Kontant finansiering	3.500.000	7.000.000

Øvrige ressourcer i form af medarbejdere		
Forsyningsselskaber - medfinansiering i form af medarbejdertimer	750.000	1.500.000
Kommuner - medfinansiering i form af medarbejdertimer	750.000	1.500.000
Total	1.500.000	3.000.000

Samlet finansiering - fordelt på parter		
Region Hovedstaden (kontant tilskud)	2.500.000	5.000.000
Forsyningsselskaber (kontant tilskud og medarbejdertimer)	1.750.000	3.500.000
Kommuner (medarbejdertimer)	750.000	1.500.000
Total	5.000.000	10.000.000

Bilag 2 – Procesplan for godkendelse af "Fossilfri 2035 - SEP i hovedstadsregionen 2016-2018".

Hvad	Hvornår	Hvem
Møde i Styregruppen for EPT	6. januar 2016	Martin/PEL/Kristian
Tilpasning af oplæg	11-15. januar 2016	Martin & PEL
Udsendelse af materiale til K29	18. januar 2016	Hanne/KKR
K29 møde	28. januar 2016	Kristian præsenterer
KKR møde	12. februar 2016	PEL/Kristian
Beslutningsproces i forsyningsselskaber	(dato udfyldes efter aftale med forsyningsselskaber)	Forsyningsselskaberne
Udsendelse af materiale til MTU RH	15. februar 2016	RH
MTU-møde i RH	29. marts 2016	RH
Regionsrådsmøde – endelig bevilling	19. april 2016	RH
Rekrutteringsproces	Maj 2016 – juni 2016	Gate 21 + adm. styreguppe
Opstart projekt	August 2016	Gate 21